

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

**MINISZTERELNÖKSÉGET VEZETŐ MINISZTER
ME/2526/2015.**

A 2011. évi CXII. törvény
27. § (5)-(7) bekezdése alapján
NEM NYILVÁNOS!

Készült: 2015. november

ELŐTERJESZTÉS

a Kormány részére

**a Belügyminisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium budai Várnegyedben
történő elhelyezésével kapcsolatos intézkedésekről**

Az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat.

Gabriel

2015 DEC. 11

Budapest, 2015. november

E G Y E Z T E T É S I L A P

1. Az egyeztetés alapadatai

honlapon való közzététel időpontja:

közigazgatási egyeztetésre megküldés:

közigazgatási egyeztetés lezárása:

államtitkári értekezlet időpontja:

kormányülés időpontja:

2. Az egyeztetésben részt vevők

2.1. A Kormány ügyrendje alapján észrevételezésre jogosultak, jogszabály alapján egyetértési joggal rendelkezők

<i>intézmény</i>	<i>egyetért</i>	<i>nem ért egyet</i>	<i>nem adott véleményt</i>	<i>észrevétele maradt fenn</i>
Belügyminisztérium				
Emberi Erőforrások Minisztériuma				
Földművelésügyi Minisztérium				
Honvédelmi Minisztérium				
Igazságügyi Minisztérium				
Külgazdasági és Külügyminisztérium				
Nemzetgazdasági Minisztérium				
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium				

2.2. Egyéb állami szervek

<i>egyéb állami szerv</i>	<i>egyetért</i>	<i>nem ért egyet</i>	<i>nem adott véleményt</i>	<i>észrevétele maradt fenn</i>

2.3. Társadalmi szervezetek

<i>társadalmi szervezet</i>	<i>egyetért</i>	<i>nem ért egyet</i>	<i>nem adott véleményt</i>	<i>észrevétele maradt fenn</i>

Az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat.

 Kovács. Gábor-elle

2015 DEC. 11

V E Z E T Ő I Ö S S Z E F O G L A L Ó

1. Az előterjesztés célja

1.1. A kormány-előterjesztés elfogadásával elérni kívánt közpolitikai cél

Az előterjesztés célja, hogy a Kormány döntést hozzon egyes minisztériumok – a Belügyminisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium – budai Várnegyedben, az egykori, eredeti minisztériumi épületekben történő elhelyezéséről, valamint meghatározza az elhelyezés előkészítéséhez, illetve végrehajtásához első lépésben szükséges kormányzati feladatokat.

1.2. A kormány-előterjesztés szükségességének okai

A Kormány a 2014. év folyamán fogadta el a budai Várnegyed átfogó rekonstrukcióját célzó Nemzeti Hauszmann-tervet, amelyben az építészeti és örökségvédelmi helyreállítás mellett kiemelt szempontként érvényesül a Várnegyed, a Palotanegyed eredeti funkcióinak visszaállítása, történelemileg hiteles újjraélesztése. A budai Várnegyed évszázadokon keresztül hagyományosan otthont adott a magyar, illetve a magyarországi végrehajtó hatalom központi szerveinek.¹ E közjogi és történelmi hagyománnyal – a demokratikus intézményrendszer és a polgári értékrend felrúgásával együtt – alapvetően a II. világháborút követően hatalomra juttatott kommunista állam, illetve politikai vezetés szakított. Ezzel együtt a Várnegyedben olyan funkciók, intézmények is megjelentek, amelyek a történelmi előzményekhez nem kapcsolódtak, az eredeti funkcióktól idegenek voltak, gyakran az építészeti adottságokhoz sem illeszkedtek. E káros folyamatok eredményeként kialakult állapotot ugyanakkor nem lehet megváltoztathatatlan adottságnak tekinteni, hanem a Nemzeti Hauszmann-tervben is megfogalmazott célok alapján tervszerű intézkedésekkel lehet pozitív változást elérni. A Kormány e szempontokkal összhangban, illetve egyben az Országgyűlésnek a Parlament épületére vonatkozó döntéseinek is megfelelően hozott döntést a miniszterelnök és munkaszervezete Várnegyedbe történő költözéséről.

Jelen előterjesztés – a Kormány korábbi elvi döntéseinek és feladatszabásának végrehajtása keretében – két minisztérium, a Belügyminisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium Várnegyedben történő elhelyezésére tesz javaslatot, azzal, hogy mindkét minisztérium a történelmi elődjének tekinthető intézménynek – az egykori Belügyminisztériumnak, illetve a Pénzügyminisztériumnak – helyet adó épületegyüttesben, azaz eredeti helyén kerül elhelyezésre.

Az előterjesztésben foglalt javaslat szerint a Belügyminisztériumot a Budapest I. kerület, Országház utca 28-32., illetve Uri utca 49-51. szám alatti ingatlan-együttesben, míg a Nemzetgazdasági Minisztériumot a Budapest I. kerület, Szentháromság tér 6. szám alatti épületben kell elhelyezni. A minisztériumok, illetve az érintett minisztériumi személyi állomány új helyszínén történő elhelyezésének céldátuma 2017. december 31.

Az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat.

¹ Az előterjesztés függeléke tartalmazza a korábban a Kormány tájékoztatására a Miniszterelnökség Kulturális Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkársága által készített összefoglalót az egykori minisztériumok budai Várnegyedbeli elhelyezkedéséről.

Kovács György

2015 DEC. 11

A Belügyminisztérium esetében maga a minisztérium készíti elő és koordinálja a beruházást, valamint készíti elő a tárca költöztetését. A Nemzetgazdasági Minisztérium elhelyezésének előkészítése keretében a műemléki épület felújításában a Miniszterelnökség aktív közreműködése szükséges, amely a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ útján készíti elő és végzi el az egykori pénzügyminisztériumi épület felújítását és építészeti helyreállítását. Mindkét tárca elhelyezése tekintetében az előkészítés során biztosítani kell az érintett ingatlanok egységes állami tulajdoni helyzetét és vagyongazdálkodási feltételeit.

2. Az igénybe vett eszközök

2.1. jogalkotás

A fenti célok megvalósításához a jelen előterjesztés mellékletében szereplő kormányhatározat elfogadása szükséges.

2.2. egyéb intézkedés

A kormányhatározat elfogadása esetén, az abban foglalt feladatok ütemezett végrehajtásával biztosítható a 2017. év végi határidő tartása.

A Belügyminisztérium elhelyezésével összefüggő, első lépésben elvégzendő kormányzati feladatok:

- a) Szükséges egyeztetni és megállapodni az ingatlan-együttes jelenlegi tulajdonosával, a Magyar Tudományos Akadémiával az épületek új célra történő hasznosításáról, az épületeket jelenleg használó intézetek új helyen történő megfelelő elhelyezéséről és annak ütemezéséről, az állami tulajdonszerzés feltételeiről.
- b) A Magyar Tudományos Akadémiával lefolytatott egyeztetés eredményétől függően szükséges intézkedni, illetve javaslatot tenni az ingatlan-együttes állami tulajdonba kerülése érdekében.
- c) Figyelemmel arra, hogy a Belügyminisztérium által használt, állami tulajdonú V. kerületi épületek hasznosítására, illetve értékesítésére kedvezőek a lehetőségek, az állami vagyon felügyeletért felelős Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak meg kell vizsgálnia a hasznosítás állam részére legkedvezőbb feltételeit.
- d) A fenti feladatok végrehajtásához igazodva, de minden szükséges intézkedést folyamatosan megtéve a Belügyminisztérium feladata lesz gondoskodni az épület felújítására és átalakítására irányuló beruházás előkészítéséről és megvalósításáról, az állami tulajdonú BMSK Zrt. beruházásleboncolói közreműködésével, illetve a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság bevonásával.
- e) A beruházás előkészítéséhez a Belügyminisztérium részére – az előzetesen igényelt 420 millió forint forrásból – 180 millió forintot kell biztosítani 2015-ben.

A Nemzetgazdasági Minisztérium elhelyezésével összefüggésben első lépésben az összetettebb tulajdoni és vagyongazdálkodási, használati viszonyok megfelelő, minden érintett számára elfogadható rendezése, illetve az épület építészeti helyreállításának előkészítése szükséges. Ezt követően, illetve ezzel párhuzamosan szükséges a tényleges tervezési programot elkészíteni, az elhelyezhető funkciókat és szervezeti egységeket meghatározni. Ennek megfelelően első lépésben elvégzendő kormányzati feladatok:

- a) Figyelemmel arra, hogy az egykori pénzügyminisztériumi épület nem tartozik a Magyar Állam 1/1 tulajdonába (3/5 tulajdoni hányadban a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. tulajdona), a Miniszterelnökség gondoskodik az érintett ingatlan 1/1 tulajdoni hányadú állami tulajdonba kerülése érdekében szükséges egyeztetések lefolytatásáról és az intézkedések előkészítéséről.

- b) Az épület műemléki jellegére figyelemmel az épület felújítását, helyreállítását a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ végzi el.
- c) Az épületet jelenleg használó intézmények megfelelő elhelyezéséről szintén szükséges gondoskodni, mely a Miniszterelnökség és az Emberi Erőforrások Minisztériuma feladatát képi (utóbbi tárca közreműködése a Magyar Nemzeti Levéltár jelenleg az épületben működő egységei, funkciói elhelyezése miatt indokolt).

3. Előzmények, kapcsolódások

A Kormány 2015. augusztus 24-i ülésén tárgyalta meg a budai várral kapcsolatos egyes kérdésekről szóló jelentést. A Kormány a jelentés kapcsán feladatként határozta meg, hogy vizsgálni szükséges a Belügyminisztérium Országház utcában, valamint a Nemzetgazdasági Minisztérium a Szentháromság téren történő elhelyezésének a lehetőségét.

A Kormány 2014-ben hozott döntést a budai Várnegyed védelmét, megőrzését, méltó bemutatását szem előtt tartó, a Palotanegyed és a polgár város átfogó rekonstrukciójára irányuló, a Várnegyed reprezentatív, kulturális és turisztikai funkcióinak erősítését szolgáló Nemzeti Hauszmann-terv elfogadásáról. A Kormány 2014 és 2015 folyamán döntést hozott a Nemzeti Hauszmann-terv keretében megvalósításra kerülő projektekről, beruházásokról.

- 1377/2014. (VII. 10.) Korm. határozat a Nemzeti Hauszmann Terv (2014–2024) előkészítéséhez szükséges intézkedésekről,
- 1837/2014. (XII. 29.) Korm. határozat a budai Várnegyedben a Királyi Palota épületegyütteshez tartozó egykori Lovarda újjáépítéséről és az újjáépítéshez szükséges forrás biztosításáról,
- 1312/2015. (V. 21.) Korm. határozat a Nemzeti Hauszmann-terv (2014–2024) végrehajtása érdekében a budavári Királyi Palota átfogó rekonstrukciója tudományos előkészítéséhez szükséges egyes intézkedésekről.

A Kormány 2014-ben hozott döntést arról, hogy a miniszterelnök, illetve hivatala (Miniszterelnökség központi szervei) a budai Várban, a Karmelita kolostor épületébe költözik 2016. március 15-ig:

- 1401/2014. (VII. 18.) Korm. határozat a Budai Várban található Karmelita kolostor átépítésével összefüggő feladatokról.

4. Európai uniós kapcsolódások

Nincsenek.

5. Országgyűlési tárgyalásra vonatkozó információk

Nem releváns.

6. Társadalmi egyeztetés

Jogszabály alapján nem szükséges.

7. Vitás kérdések

Az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat.

Kovács. Gabriella

2015 DEC. 11

8. Az előterjesztés kommunikációja

1. Milyen kommunikáció javasolt az előterjesztés elfogadása esetén? követő vagy <u>kezdeményező</u>* *a kívánt kommunikációs forma aláhúzandó!	
2. A tájékoztatás módja:	
Kormányülést követő szóvivői tájékoztató	<u>igen/nem</u>
Tárcaközlemény	<u>igen/nem</u>
Tárca által szervezett sajtótájékoztató	<u>igen/nem</u>
3. Fő üzenet (4-5 mondat) (a kormányzati kommunikáció tartalma, az előterjesztő kommunikációs szándéka):	
Az előterjesztő részéről nyilatkozó: Lázár János miniszter	
4. Részletes kommunikációs terv: -	

Kérem a Kormányt, hogy az előterjesztést és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Budapest, 2015. november „ ”

Lázár János
Miniszterelnökséget vezető miniszter

Az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat.

2015 DEC. 11

HATÁROZATI JAVASLAT

A Kormány megtárgyalta és elfogadta a Belügyminisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium budai Várnegyedben történő elhelyezésével kapcsolatos intézkedésekről szóló előterjesztést és elrendeli az előterjesztés melléklete szerinti tervzetnek a Kormány határozataként a Magyar Közlönyben történő közzétételét.

az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat.

2015 DEC. 11

László Gábor

A Kormány

.../2015. (.....) Korm. határozata

a Belügyminisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium budai Várnegyedben történő elhelyezésével kapcsolatos intézkedésekről

A Kormány a budai Várnegyed történelmileg hiteles helyreállítása és megújítása keretében, a Várnegyedben található, a kulturális és történelmi örökség részét képező épületek eredeti állapotát és történelmi funkcióját helyreállítva, a Nemzeti Hauszmann-tervben foglaltakkal összhangban

1. egyetért azzal, hogy

- a) a Belügyminisztérium a Budapest I. kerület, Országház utca 28-32., illetve Úri utca 49-51. szám alatti ingatlan-együttesben,
- b) a Nemzetgazdasági Minisztérium a Budapest I. kerület, Szentháromság tér 6. szám alatti ingatlanban

kerüljön elhelyezésre;

Felelős: az a) alpont tekintetében a belügyminiszter
a b) alpont tekintetében a nemzetgazdasági miniszter a Miniszterelnökséget vezető miniszter bevonásával

Határidő: 2017. december 31.

2. a Belügyminisztérium budai Várnegyedben történő 1. pont a) alpontja szerinti elhelyezésének biztosításával összefüggésben

- a) felhívja a Miniszterelnökséget vezető minisztert, hogy folytassa le a szükséges egyeztetéseket a Magyar Tudományos Akadémia elnökével az érintett ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezése és a d) alpont szerinti beruházás megvalósítását lehetővé tevő rendelkezésre állása érdekében,

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter

Határidő: az egyeztetések lefolytatása tekintetében azonnal,
az ingatlanok kiürítése tekintetében 2016. szeptember 30.

- b) felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy az a) alpont szerinti egyeztetések eredményétől függően tegye meg a szükséges intézkedéseket az érintett ingatlanok állam tulajdonába és a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság vagyonkezelésébe kerülése érdekében,

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2016. április 30.

- c) felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a Belügyminisztérium budai Várnegyedben történő elhelyezésével felszabaduló állami tulajdonú ingatlanok állam számára legelőnyösebb feltételekkel történő értékesítésének, illetve hasznosításának érdekében,

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: az érintett ingatlanok felszabadulásához igazodva

- d) felhívja a belügyminisztert, hogy gondoskodjon az 1. pont a) alpontja szerinti ingatlanokat érintő, a Belügyminisztérium elhelyezését biztosító beruházás előkészítéséről és megvalósításáról a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság bevonásával,

Felelős: belügyminiszter
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: folyamatos, a szükséges beruházás befejezése tekintetében 2017. december 31.

- e) egyetért azzal, hogy a d) alpont szerinti beruházás lebonyolítója a BMSK Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zártkörűen Működő Részvénytársaság legyen,

- f) felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy gondoskodjon az 1. pont a) alpontja szerinti ingatlanokat érintő, a Belügyminisztérium elhelyezését biztosító beruházás előkészítési feladataira 180,0 millió forint egyszeri jelleggel történő biztosításáról a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezet, I. Belügyminisztérium igazgatása cím javára;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal

3. a Nemzetgazdasági Minisztérium budai Várnegyedben történő 1. pont b) alpontja szerinti elhelyezésének biztosításával összefüggésben

- a) felhívja a Miniszterelnökséget vezető minisztert, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket az érintett ingatlan 1/1 tulajdoni hányadú állami tulajdonba kerülése érdekében,

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter

Határidő: azonnal

- b) felhívja a Miniszterelnökséget vezető minisztert és a nemzetgazdasági minisztert, hogy a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ útján gondoskodjanak a Budapest I. kerület, Szentháromság tér 6. szám alatti, egykori pénzügyminisztériumi épület eredeti állapotnak megfelelő helyreállításáról, a Nemzetgazdasági Minisztérium elhelyezését biztosító beruházás előkészítéséről és megvalósításáról,

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: az 1. pont b) alpontjának végrehajtásához igazodva

- c) felhívja a Miniszterelnökséget vezető minisztert, hogy – a Magyar Nemzeti Levéltárat érintően az emberi erőforrások minisztere bevonásával – gondoskodjon az 1. pont b) alpontja szerinti ingatlanban jelenleg működő állami intézmények megfelelő elhelyezéséről.

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
emberi erőforrások minisztere

Határidő: az a) és a b) alpont végrehajtásához igazodva

Budapest, 2015. november „ ”

Kovács. Gabella

Orbán Viktor
miniszterelnök

RÉSZLETES ELŐTERJESZTÉS

I. A Belügyminisztérium elhelyezése

Előzmények

A Budapest I. kerület, Országház u. 28-32. – Uri u. 49-51. szám alatti épületegyüttes a Ferencesek és a Klarisszák rendházának fokozatos kiépítésével alakult ki. A rendek 1782. évi feloszlását követően az épületek kincstári tulajdonba kerültek, és a Pozsonyból ideköltöző Országház céljára építették át. (Itt tartották az 1790-92. és az 1807. évi országgyűléseket.) A későbbiekben a központi levéltár, illetve a helytartótanács elhelyezését szolgálta.

A Magyar Királyi Belügyminisztérium a helytartótanács megszűnése után, 1867-ben az Andrássy-kormány megalakulásával költözött be a Budai Várban lévő tömbbe, az Országház és az Uri utcai épületekbe, ahol 1945-ig működött.

A kiegyezés után az épületegyüttesben a Belügyminisztérium 39, a Vallás és Közoktatási 37, a Közlekedési és Közmunkaügyi Minisztérium 31 helyiséget kapott. Ez nem volt elégséges az elhelyezésükre, ezért a szomszédos épületekben béreltek további helyiségeket. A Belügyminisztérium helyhiánya előbb a tárcák, illetve 1923-ban a levéltár és a közigazgatási bíróság kiköltözésével szűnt meg.

Jelenleg a Magyar Tudományos Akadémia társadalomtudományi kutatóintézetei működnek az épületben, továbbá itt van az Akadémia nagy díszterme, az Országgyűlés számára épített ún. Hillebrandt-terem.

Az épületegyüttes része még a Telefónia Múzeum az eredeti helyén. (Az 1928-ban kiépített automata telefonközpont jelenleg is működőképes.) Az ingatlan alatt többszintű barlang- és pincerendszer húzódik.

A Belügyminisztérium elhelyezését szolgáló épületegyüttes adatai:

Tulajdonos: Magyar Tudományos Akadémia

Tulajdoni hányad: 1/1

Ingatlan címe: 1014 Budapest, Országház u. 28-32. – Uri u. 49-51.

Ingatlan helyrajzi száma: 6641/1

Ingatlan földrészlet alapterülete: 11.176 m²

Ingatlanon lévő épületek összes hasznos alapterülete: 20628 m² (MTA LGK adatai alapján)

Tulajdoni lapon lévő kivett megnevezés: lakóház, udvar, gazdasági épület

Tulajdoni lapon feltüntetett terhelések, bejegyzések:

- műemlék (2011),
- védett terület (2011),
- régészeti vagy történeti jelentőségű védett terület (2011),
- kiemelten védett régészeti lelőhely (2011),
- műemléki jelentőségű terület (2011),
- villamosberendezések elhelyezését biztosító használati jog (Budapesti Elektromos Művek),
- vezetékjog 1 m² területre (Elmű Hálózati Kft.),
- vezetékjog az ingatlan 5 m² nagyságú területére (Elmű Hálózati Kft.).

Örökségvédelmi érintettségre vonatkozó adatok:

Település	Hrsz.	Védettség	Azonosító	Megnevezés
Budapest 1	6641/1	műemlék	15091 [206]	Egyemeletes lakóház
			15093 [208]	Volt Klarissza templom és kolostor
			15093 [13022]	régi templom
			15093 [13023]	Kolostor
			15094 [209]	Hivatali épület
			15096 [211]	Volt Ferences kolostor
			15845 [125]	"Kis Országház"
			15846 [126]	Egykori Budai Országház
		műemléki jelentőségű terület	15001 [217]	Budapest műemléki jelentőségű területe
kiemelten védett régészeti lelőhely			32379	Budai Várnegyed, középkori Buda városa
			47265	Országház u. 30-32.
			52274	Úri utca 47.
			52293	Országház utca 32.

Az épületegyüttes és kapcsolatrendszere

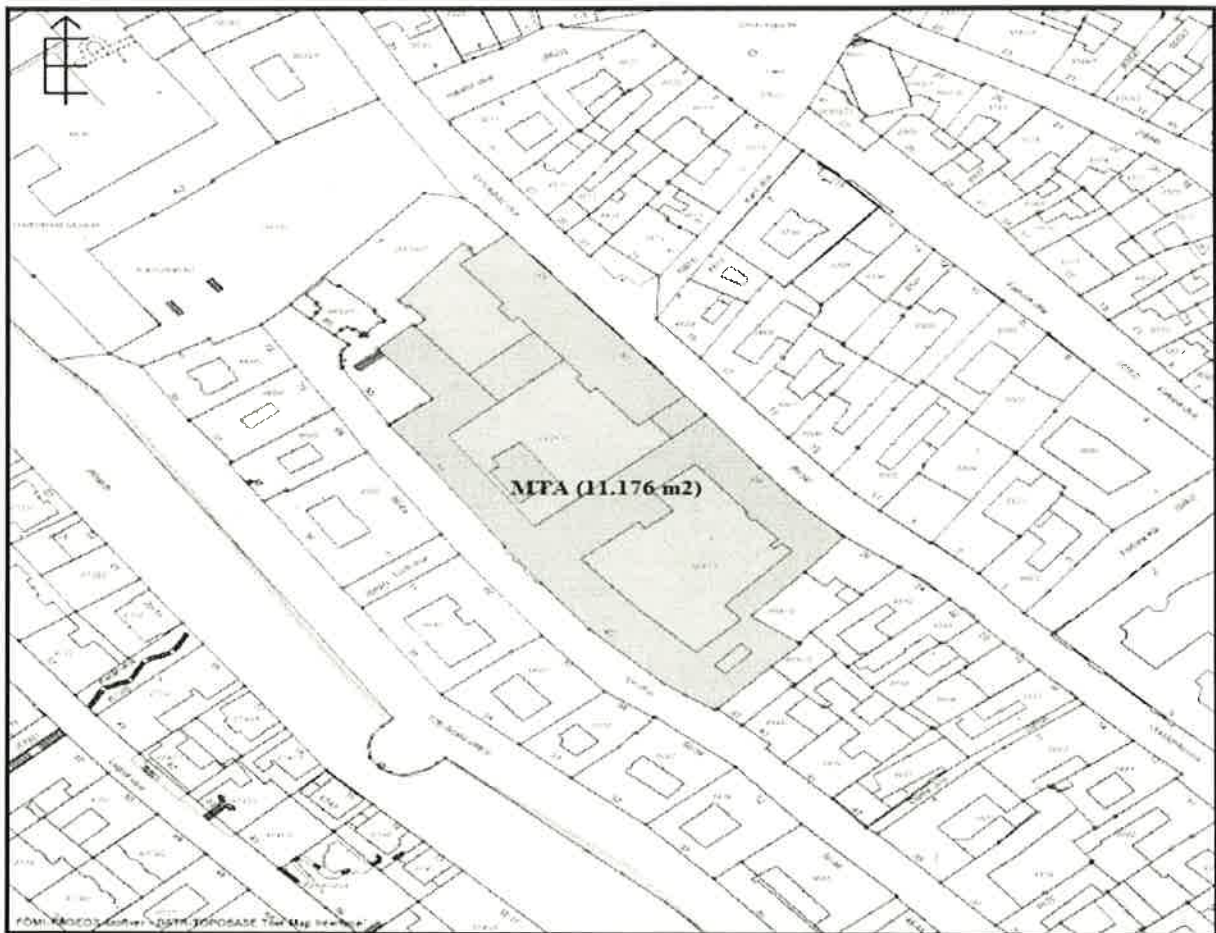
A budavári épületegyüttes a Budai Vár északi részén a Kapisztrán tér–Úri utca–Országház utca által határolt területen helyezkedik el, a Mária Magdolna templom romjai és megmaradt tornya tőszomszédságában.

Megközelítése tömegközlekedéssel a Széll Kálmán tér, illetve az Erzsébet tér felől busszal lehetséges. Személygépkocsival csak külön engedéllyel lehet behajtani a területre, parkolni személygépkocsival gyakorlatilag nem lehet, csak korlátozottan a Vár alatti utcákban, illetve a Mammút Üzletközpontban. Felszín alatti parkoló kiépítésére nincs gyakorlati lehetőség, egyrészt a Budai Vár terhelhetősége és a forgalomcsillapítás igénye miatt, másrészt a kiemelt védeltséget élvező régészeti lelőhely miatt. Feltehetően nagyszámú, nem elbontható, bemutatásra is igényt tartó épületmaradvány található a felszín alatt. Az épületegyüttes megközelíthetősége kezelendő kérdés a minisztériumi hasznosítás esetén.

Az Úri utcában, az épületegyüttes közvetlen közelében van a Német Nagykövetség, déli szárnyához kapcsolódik a diploma-terület, amit biztonsági szempontból kell értékelni és kezelni.

Méretarány: 1 : 2000

A zárt sorú épületek három belső udvar köré szerveződnek. Az épületek kétemeletesek, az Úri u. 49. szám alatti szárny tetőtere is be van építve. Az Úri utcai telekhatáron álló, volt zárda épület részben alapincézett, földszint + kétemeletes, magastetős, hossz és harántfalas elrendezésű.

A zárda északi végéhez csatlakozó, Úri utcai főhomlokzatú templom terét három szintre osztották, déli oldalán kétszintes árkád határolja. Altemplomát feltehetően a II. világháború után betöltötték. A templomépület első szintjének (földszint) kisebb részét az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézet könyvtára, nagyobb részét a Telefónia Múzeum foglalja el. A második szinten a Művészettörténeti Intézet, a harmadik szinten a Régészeti Intézet könyvtára kerültek elhelyezésre.

Az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat.

Kovács Gabriella

2015 DEC. 11

Az épületegyüttesben két konferenciaterem, a Jakobinus Terem (109 m², 80 fő) és a Kongresszusi Terem (350 m², max. 280 fő), valamint a Kongresszusi Teremhez kapcsolódó két kisebb helyiség, az Erzsébet Terem (100 m², max. 50 fő) és a Vörös Szalon (25 m², 20 fő) vehető igénybe.

A Belügyminisztérium elhelyezési igénye

Alapterület adatok

BM központi épület:	42.121,3 m²
(pince, -1. szint, -2 szint, F+5 emelet)	
iroda	12.615,8 m ²
tárgyaló	1.442,6 m ²
egyéb helyiség	28.062,9 m ²
Bp. II. kerület, Szilágyi Erzsébet fasor 11/b. épület: .700,0 m²	
(pince, F+7 emelet)	
iroda+irattár	1.373,7 m ²
tárgyaló	73,6 m ²
egyéb helyiség	1.252,7 m ²

Mindösszesen (BM központi épület + Bp. II. ker., Szilágyi Erzsébet fasor): 44.821 m²

A BM-ben jelenleg a tárgyalókkal és az irattárakkal együtt 17,4 m² jut egy főre. Ezzel az értékkel indokolt számolni a várnegyedbeli épületegyüttes esetében is, mivel a BM központi épülete 6 különböző szerkezetű és rendszerű, nem hivatali célra szolgáló épületből áll össze, így az alaprajzi kötöttség mindkét esetben fennáll. Az MTA épülete kisebb, de az irodák elhelyezése biztosítható, az egyéb helyiségek (garázs, trezorok, raktárak, étterem) mértéke csökken jelentősen.

Az épületegyüttes műszaki állapota

Az épületegyüttes műszaki állapota megfelelőnek mondható, műemlékvédelmi szempontból is. A 2012. és 2014. évek között jelentős felújításokra került sor az együttesben, ennek keretében megtörtént egyes tetőszakaszok felújítása, héjazat, bádogozás cseréje, padlásfödém hőszigetelése. Részben megvalósult az irodák ablakainak cseréje, az irodák és egyes vizes blokkok burkolatainak felújítása.

Az elvégzett munkák:

- tetőfelújítás (Országház u. 28. - II/B jelű tetőfelület),
- lábazatszigetelés (Országház u. 28-32. épületek),
- a II/a. jelű szárny I. emeleti könyvtár; keresztszárny földszinti felújítása (Úri u. 49.),
- Kazinczy szárny (Úri u. 53.) IV/a-b. jelű épület talajnedvesség elleni falszigetelése (de vannak vizesedésre utaló nyomok),
- kongresszusi terem (Országház u. 28.) ablakainak felújítása, földszinti fogadóterek tisztasági festése.

A BM elhelyezése a belső térkapcsolatok átalakítását igényli, továbbá az informatikai hálózat magas szintű kiépítését. Célszerű, hogy az átalakítással egyidejűleg megtörténjen az épületegyüttes intelligens gépészeti rendszerének kialakítása, ami egyrészt megtérülő beruházás, másrészt a bekötözés előtt egyedülálló lehetőség nyílik rá. Jelentősebb ráfordítást igényel ugyanakkor a Nemzeti Helyzetértékelő Központ kialakítása.

2015 DEC. 11

Handwritten signature: Kóvics Gábor

A megvalósítás ütemezése

Jelenleg folyamatban van az MTA új társadalomtudományi székházának építése, mely szerkezetkész állapotban van. Az épületgépészeti és belsőépítészeti kivitelezési munkálatokra közbeszerzés eljárást indítottak, melyre az ajánlattételi határidő 2015. október közepe. Az ajánlatok közötti döntésre 2015 novemberében, sikeres eljárás esetén a szerződéskötésre a 2016. év elején kerülhet sor.

Az épület tulajdonosa a Magyar Tudományos Akadémia. A hatályos törvényi és belső szabályozások szerint az MTA csak vagyonértéken értékesítheti vagyonát.

Az épület tulajdonjogát az MTA a kiköltözés előtt átadhatja a Magyar Állam nevében tulajdonosi jogokat gyakorló Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. részére, amely ezt követően az ingatlan vagyonkezelői jogát a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság részére átadja. A tulajdonlással összefüggő kérdéseket szükséges mielőbb egyeztetni a tulajdonossal.

A kialakítás várható költségei

Az épület tulajdonjogának megszerzésének költsége a tulajdonossal folytatandó egyeztetések alapján, ingatlanszakértő bevonásával, értékbecsléssel határozható meg, a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is figyelembe véve.

A tervezés, a régészeti feltárás, a felújítás kivitelezése, a költözéssel együtt bruttó 7,4 milliárd Ft-ra becsülhető előzetesen. A pontos összeget a kiviteli tervek elkészítése után lehet meghatározni, amihez hozzá kell számítani a vári alagútrendszer megerősítését, biztonságossá tételét szolgáló építési és szerelési munkálatokat (ez önmagában 700 millió Ft-ra becsülhető). Külön tételként kell kezelni az Alsóházi ún. Hillebrandt-terem és kapcsolódó helyiségei felújításának, továbbá a Klarissza templom belső tere visszaállításának költségeit (kb. 800 millió Ft), amiről külön kutatás és tervezés alapján célszerű dönteni.

Költségbecslés a Belügyminisztérium elhelyezésére a Budai Várban	Alapterület	Egységár	Költség (Ft)
I. Régészeti szárny	3866	400000	1 546 400 000,00
II. Templom szárny	1486	500000	743 000 000,00
III. Úri utca 51-53. szárny	1786	300000	535 800 000,00
IV. Kazinczy-szárny	2375	250000	593 750 000,00
V. Kongresszusi szárny	4913	500000	2 456 500 000,00
VI. Országház 30-32. szárny	6202	250000	1 550 500 000,00
Összesen	20628	359993,7	7 425 950 000,00
Barlangrendszer megerősítése			300 000 000,00
Hillebrandt-terem és templom korhű helyreállítása várható többletköltsége			800 000 000,00
Mindösszesen:			8 525 950 000,00

A fenti előzetes becslés alapján a beruházás minimálisan 8,5 milliárd Ft-ba kerülhet, amelyhez hozzá kell számítani az ingatlan állam részére történő megszerzésének költségeit.

Kovács György

II. A Nemzetgazdasági Minisztérium elhelyezését szolgáló épület

Előzmények

A budai Várban, a Szentháromság téren álló volt Pénzügyminisztérium épülete máig a polgárváros egyik legreprezentatívabb ingatlana, bár a második világháború sérüléseit követően jelentősen átépítették, magasságát jelentősen csökkentették és homlokzati díszítményeinek nagy részét eltávolították.

1899 nyarán Lukács László pénzügyminiszter szóban megbízta Fellner Sándor építész az Országház utca, Fortuna köz, Iskola-tér (Hess A. tér) és a Szentháromság tér közötti területre elhelyezendő minisztériumi épület terveinek elkészítésével. A Pénzügyminisztérium új épülete, mely a belső munkák elvégzésével 1904 végére készült el, a szecesszióba hajló gótizáló későhistorizmus jegyeit viseli.

Pénzügyminisztérium épülete a Várban (1909)

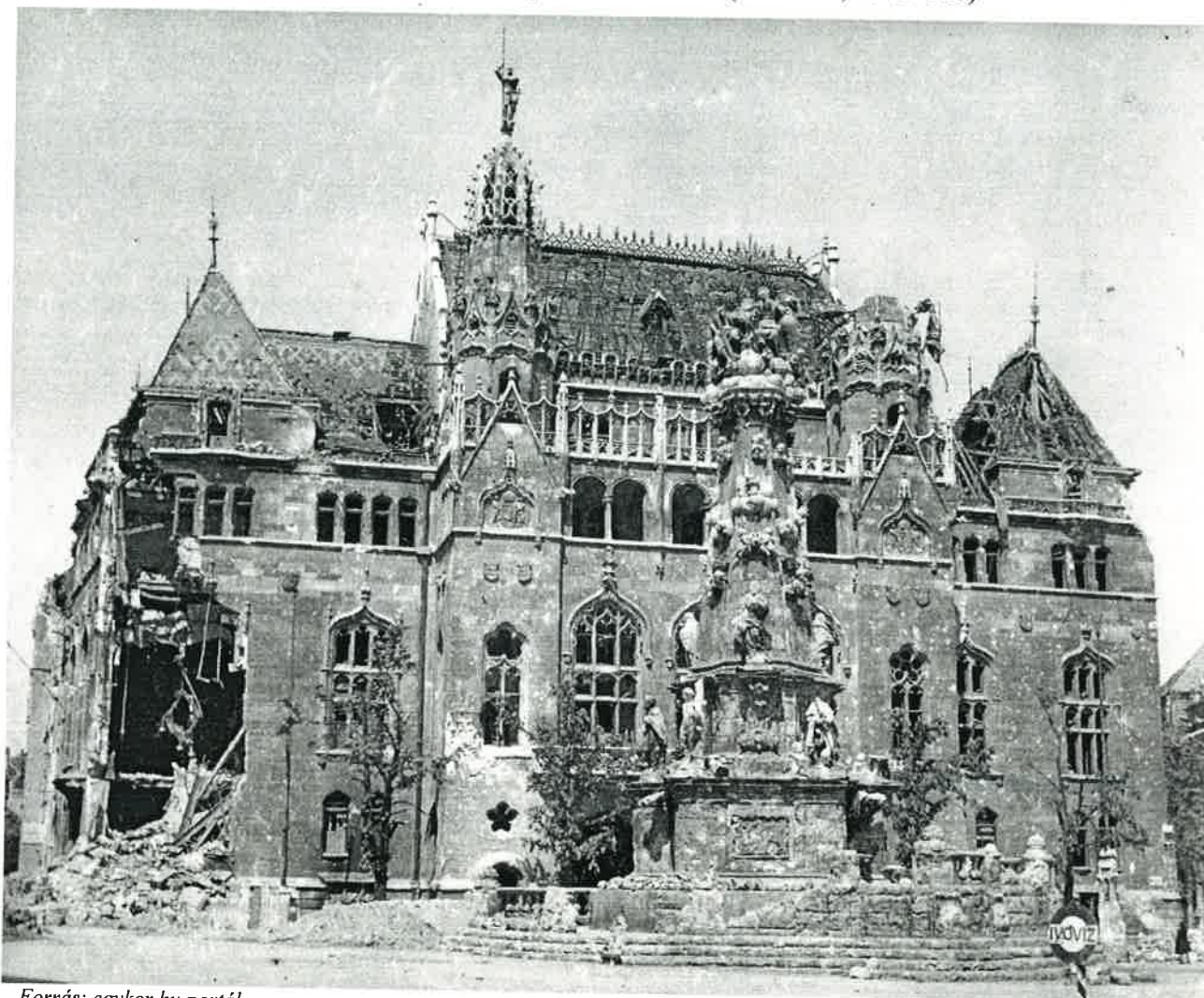

Forrás: egykor.hu portál

A korszak általános elvárásainak megfelelő épület negyven évet ért meg a Fellnertől megálmodott formájában. A II. világháború az épületet súlyosan megrongálta, szükségessé vált a helyreállítása. Városképi jelentősége indokolta, hogy rögtön a háború befejeztével elkezdtek foglalkozni vele. A felújítás terveit Rados Jenő készítette el, akinek munkája radikális változtatásokat mutatott az eredeti épülethez képest. A végeredmény a Szentháromság tér, Hess András tér, Fortuna köz, Országház utca által határolt telken egy régi épületet továbbra is magába foglaló, reprezentatív homlokzatú, historizáló stílusú kétemeletes középület lett.

Pénzügyminisztérium épülete a Várban (romosan, 1945-ben)

Forrás: egykor.hu portál

A helyreállított épület lényegében napjainkig megőrizte akkor elnyert formáját, funkciója azonban számos alkalommal változott: évtizedekig a Műszaki Egyetem kollégiuma működött benne. Az épület hátsó szárnyaiban jelenleg is történeti forrásokat őrző állami levéltár működik. Helyiségeinek többi részét kulturális, illetve turisztikai intézmények használják.

A Nemzetgazdasági Minisztérium elhelyezését szolgáló épület adatai:

Tulajdonos: Magyar Állam, Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

Tulajdoni hányad: Magyar Állam: 2/5, Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.: 3/5

Vagyonkezelő: Magyar Nemzeti Levéltár (2/5 hányad)

Ingtalan címe: 1014 Budapest I. kerület, Szentháromság tér 6.

Ingtalan helyrajzi száma: 6590

Ingtalan földrészlet alapterülete: 9746 m²

Tulajdoni lapon lévő kivett megnevezés: kivett kollégium

Tulajdoni lapon feltüntetett terhelések, bejegyzések:

- műemlék,
- védett terület,
- régészeti vagy történeti jelentőségű védett terület (1999),
- kiemelten védett régészeti lelőhely (2005),

Az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat.

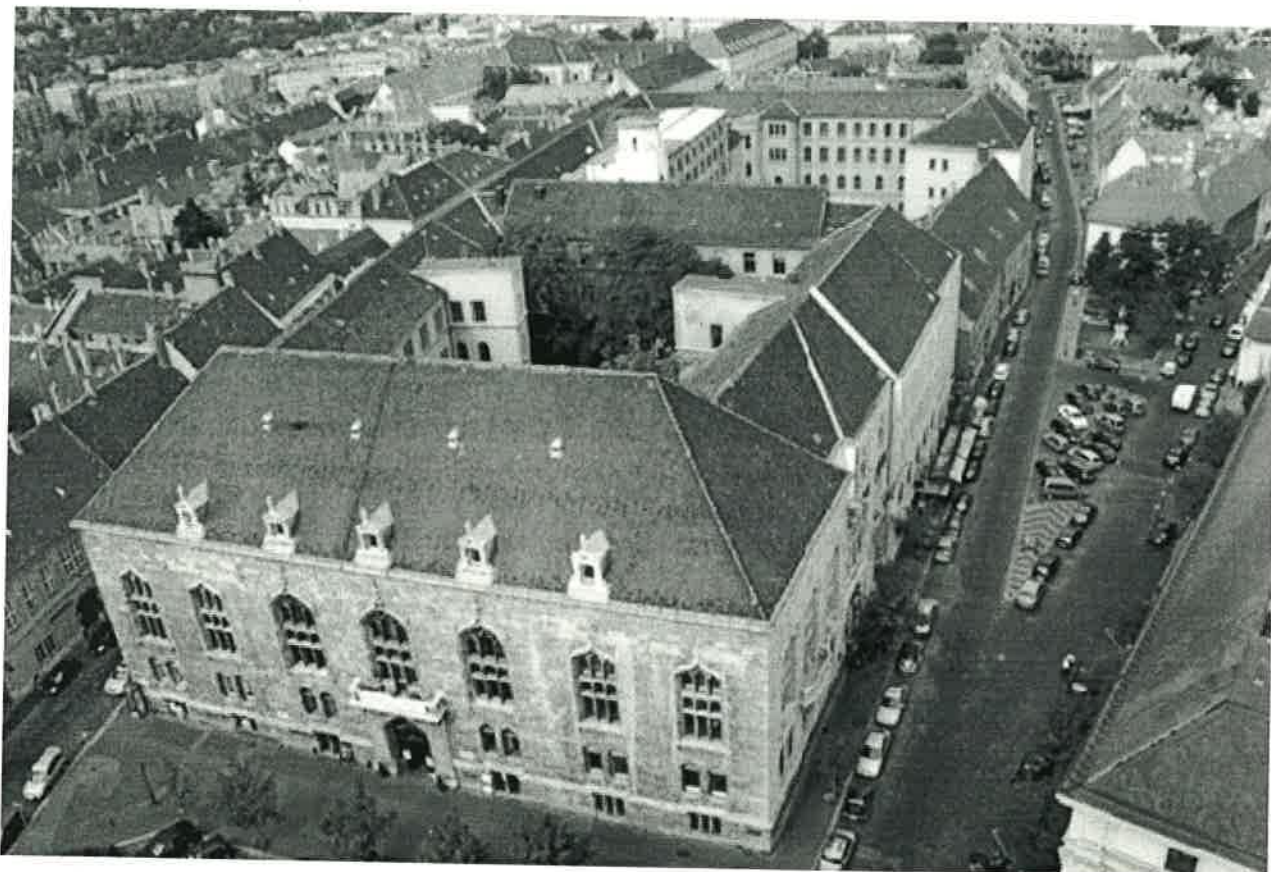
Lovász Gábor

2015 DEC. 11

- műemléki jelentőségű terület (2007),
- barlang felszíni védőövezete (2012),
- használati jog transzformátorfülkére (Budapesti Elektromos Művek),
- vezetékjog az ingatlan 12 m² nagyságú területre (Elmű Hálózati Kft.),
- vezetékjog 2 m² nagyságú területre (Budapesti Távhőszolgáltató Zrt.).

Az épület jelenlegi használati viszonyai

Az ingatlan használatát a jelenleg hatályos, 2012-ben született ingatlangazdálkodási megállapodás szabályozza. 2011. harmadik negyedévéől a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. koordinálásával valósul meg az épületben a Magyarság Háza projekt. A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. az épület egyes részeiben különböző kulturális, államigazgatási és turisztikai funkcióknak biztosít helyet, itt működik az Igazságügyi Minisztériumhoz tartozó Egységes Szabadalmi Bíróság, a Magyar Emlékekért a Világban Egyesület, a Magyar Nyelvstratégiai Intézet, a Miniszterelnökséghez tartozó Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Nemzeti Örökség Intézete és a Százak Tanácsa Egyesület.

Az egykori Pénzügyminisztérium épületének rekonstrukciójához kapcsolódóan szükséges gondoskodni a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. kiköltöztetéséről és egy olyan új helyszínt biztosításáról, ami méltó az intézmény befogadására. Szintén gondoskodni szükséges a Magyar Nemzeti Levéltár Hess András téri központjában őrzött 17.000 fm mennyiségű iratanyag biztonságos módon történő átköltöztetéséről. Az iratanyag tárolására a szóba jöhető helyszínek közül az I. kerületben található, egykori Országos Villamosenergia Teherelosztó épülete vizsgálendő.

Az épület felújítására irányuló beruházás előkészítése

A Kormány célja az épület eredeti rendeltetéséhez való visszatérésként a Nemzetgazdasági Minisztérium felköltöztetése a budai Várba, a volt Pénzügyminisztérium épületébe, és ehhez kapcsolódóan az épület teljes rekonstrukciójának végrehajtása, a tervezéskori állapot visszaépítése, akár jelentős többletmunkák árán is. Ennek érdekében szükséges műemléki tudományos dokumentáció elkészítése is, ezzel párhuzamosan, illetve ennek ismeretében lehet további pontos ütemezést és projekttervet készíteni.

A fentiekre figyelemmel a beruházás előkészítése és megvalósítása a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ feladata lesz.

TÁJÉKOZTATÓ A BUDAI VÁRNEGYED TERÜLETÉN VOLT MINISZTERIUMI ÉPÜLETEKRŐL

I. Előzmények

Az 1867-es osztrák-magyar kiegyezéssel létrejött dualista államberendezkedésből következően szükségessé vált az önállósodás felé meginduló magyar államigazgatás számára a megfelelő középületek létesítése.

Az 1873-ban Budapest néven egyesített három Duna parti városból (Pest, Buda, Óbuda) létrejött fővárosnak már Béccsel azonos társ-fővárosi, kormányzati jogai is lehettek, a korábbi nádori (helytartósági) központtól eltérően. Az országgyűlés Budáról Pestre költözött át, az államigazgatás új épületei pedig a budai Várnegyedbe és környékére, illetve Pest belvárosába kerültek. A budai vár a nagyszabásúra kiépített királyi palotával és a magyar államiség önállóságát leginkább szimbolizáló Miniszterelnökséggel és a főbb minisztériumokkal rövidesen ismét az ország igazi kormányzati központjává vált, amelyet építészeti is reprezentálni kívántak a nagyvilág felé.

Az újonnan létesítendő minisztériumi épületek helyét a városrendezési tervekben jelölték ki: a közös hadsereg Honvédelmi Minisztériumát a Szent György tér és a Dísz tér közötti területre, a Pénzügyminisztériumot a Szentháromság térre, a Belügyminisztériumot az Országház utca és Úri utca között elhelyezkedő nagyméretű – korábban a Helytartóságot, illetve időszakonként az Országgyűlést szolgáló – épülettömbbe. A Kereskedelemügyi és az Iparügyi minisztériumok a budai Duna parton (a II. világháború után lebontott házsorok részeként az azóta parkosított területen álltak), illetve az Állami Számvevőszék később a Bem téren. A többi minisztérium épületét pedig a Pest belvárosában építették fel: a Földművelésügyi Minisztérium a Kossuth Lajos téren, az Igazságügyi Minisztérium a Markó utcában, a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium pedig a mai Hold utcában. Hasonlóképpen Pesten nyert elhelyezést a legfelsőbb bíróság, az államrendőrség, és számos más országos hivatal, valamint a Székesfőváros elöljárósága. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása után az önállóvá vált magyar állam Külügyminisztériuma szintén a budai várba került, a Dísz térre, valamint 1920-tól a Kormányzó és hivatala a királyi palotába.

2015 DEC. 11

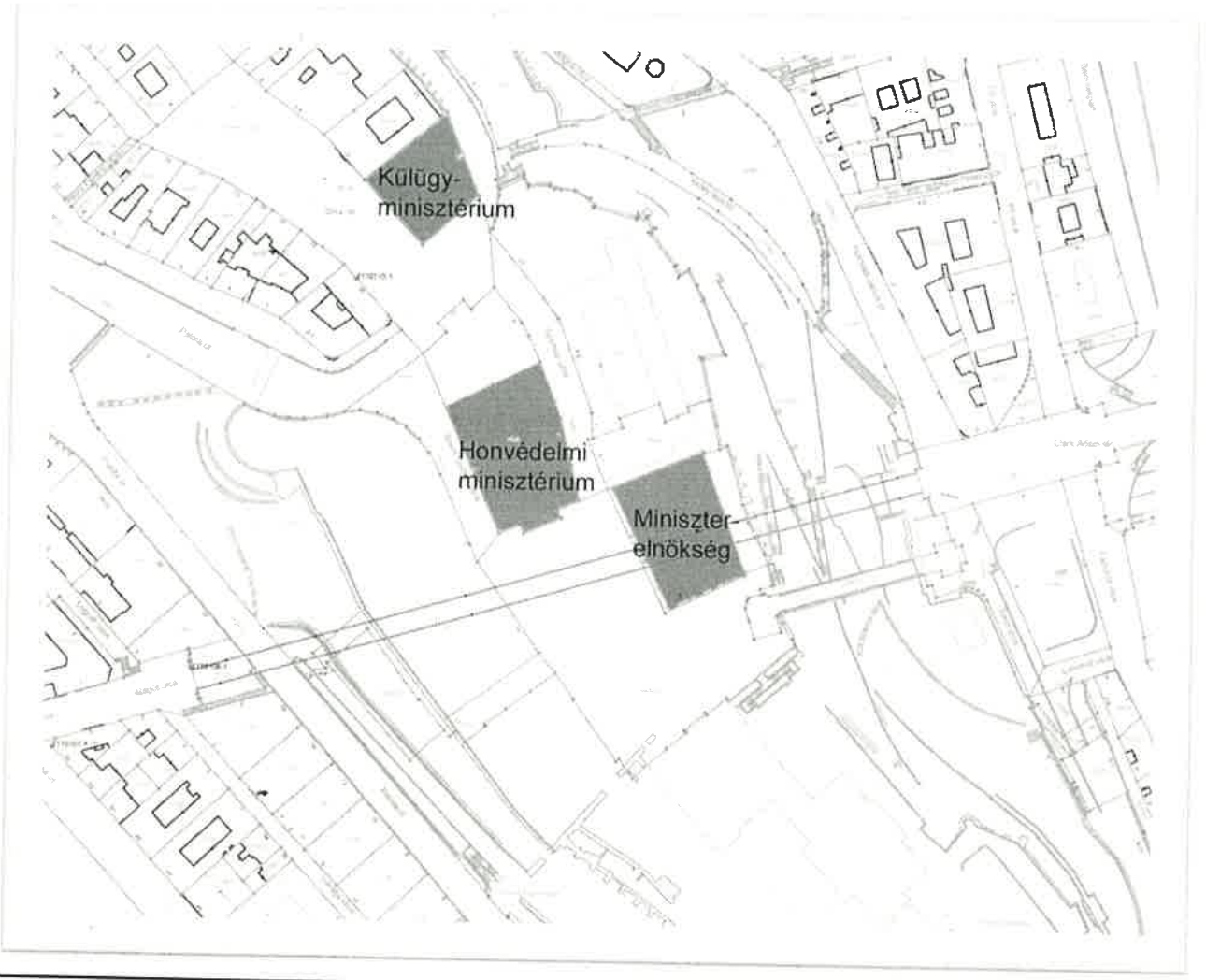
Kovács - Gelencsér

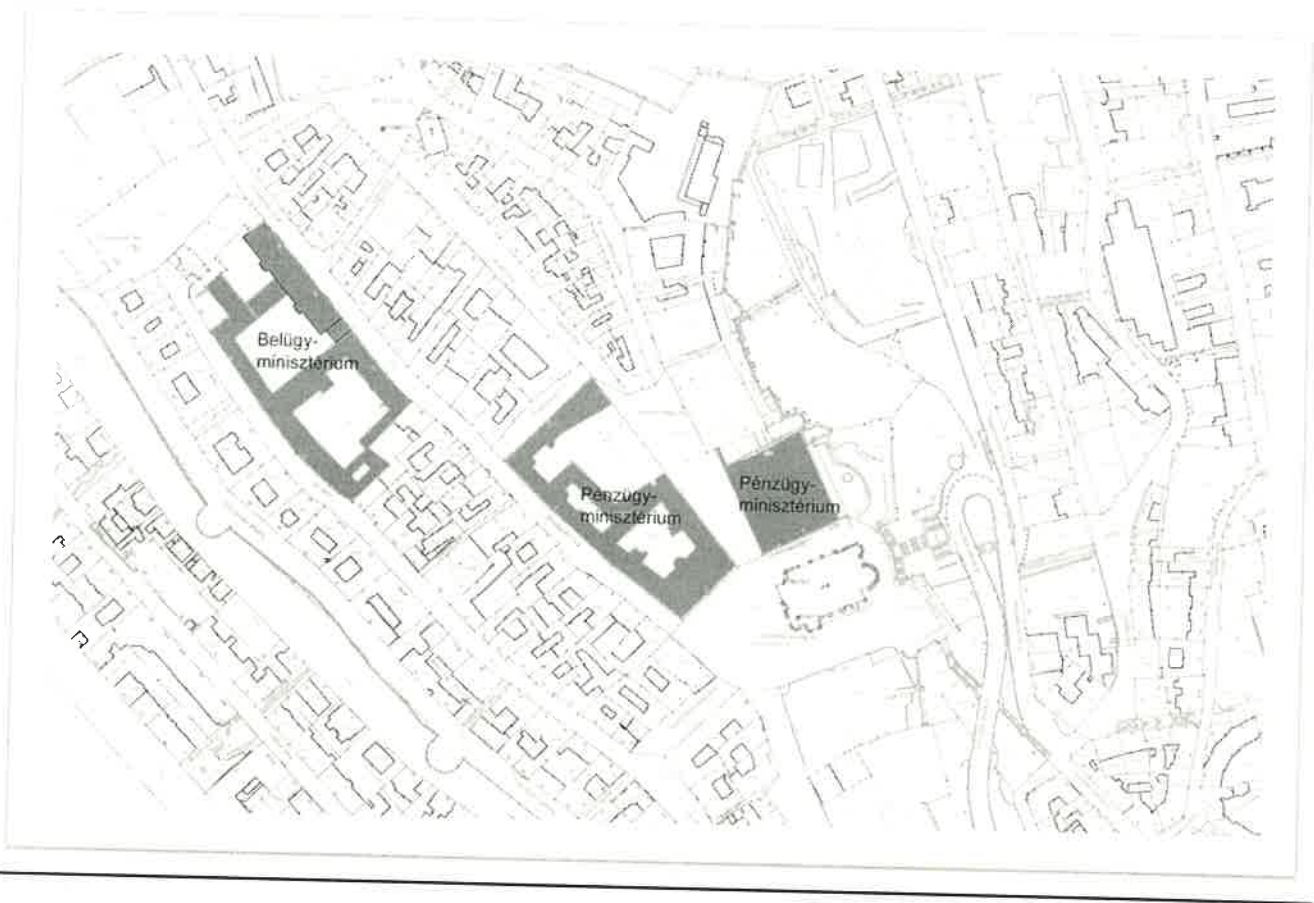

Minisztériumok a budai Várnegyed területén 1944-ig

1. Szent György tér, Dísz tér és környezete

2. Szentháromság tér és Országház utca

Az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat.

2015 DEC. 11

Kovács. Gabella

Sándor-palota (Miniszterelnökség)

Az épület Pollack Mihály és Johann Aman tervei alapján klasszicista stílusban készült, valamikor 1803-1806 között. Az eredeti tervek ugyan megsemmisültek, de egy 1822-es részletes leírás fennmaradt, mely később alapul szolgált a 2000-2002 közötti teljes helyreállításhoz. A palotát Sándor Móric 1831-ben eladta az (örgróf) Pallavicini családnak, akiknek levéltárában számos, az 1810-es évekből származó rajzot és újabb leírásokat találtak a palotáról, ezeket szintén felhasználták a későbbi újjáépítéshez.

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc leverését követően a Magyarország kormányzójának kinevezett Albert főherceg rezidenciája volt 1851-1856 között. Andrassy Gyula miniszterelnök javaslatára a magyar állam előbb kibérelte, majd 1881-ben végleg meg is vásárolta a mindenkori miniszterelnök számára, állandó lakhelyül. Első ilyen lakója maga Andrassy volt.

Az épületet 1867 után a miniszterelnökség részére alakította át Ybl Miklós (1814-1891), kora legnagyobb magyar építőművésze, többek között az Opera, a Bazilika és más jelentős fővárosi létesítmények építője. A Sándor-palota csaknem a második világháború végéig az ország kormányzásának központja volt.

Az épület 1867 és 1944 között a magyar miniszterelnökségnek adott otthont. 1944 -ig kormányzói székhelyül is, illetve számos kihelyezett kormányülés helyszínéül szolgált. A földszinten helyezkedtek el az irodák, az emeleten, a Dunára néző fronton volt a miniszterelnöki lakosztály és a hivatali rezidencia, a sarokteremben pedig a minisztertanács ülésezett. Az emeleten, a déli szárnyon voltak a fogadások, rendezvények reprezentatív helyiségei, mint a tükörterem, a Mária Terézia szalon, a gobelinterem.

Az épület Budapest ostromakor szinte teljesen megsemmisült, déli része teljesen beomlott, számos pótolhatatlan műkincset temetve maga alá. A háborút követően csupán állagmegóvó helyreállításon esett át, vagyis az eredeti állapot helyett praktikussági szempontok alapján kerültek helyreállításra vagy átépítésre bizonyos részek, így többek között új tetőszerkezetet kapott a palota, illetve a Duna felé néző oldalról elbontották a teraszt. Az épületben az 1959-es tervek szerint az 1957-ben alapított Legújabbkori Történeti Múzeum kiállításának egy része kapott volna. helyet, erre azonban nem került sor, csupán a múzeum raktáraként funkcionált.

1989-ben turisztikai szempontok alapján kívülről tatarozták. Az 1806-os állapotokat lehető legalaposabban tükröző teljes helyreállítására 2000 ősze és 2002 között került sor a Pallavicini család levéltárában, illetve egyéb helyeken talált leírások, feljegyzések, rajzok alapján.

AZ EREDETIVEL MINDEMBEN MEGEGYZŐ HITELES MÁSOLAT.

Kovácsné. Galambos

2015 DEC. 11

Honvédelmi Minisztérium (és Honvéd Főparancsnokság)

A Dísz tér 17. helyén a 19. század első felében egy barokk, emeletes kaszárnyaépület állt, amelyet 1846-ban Kimmach Lajos tervei alapján evangélikus templommá építtették át. A Szent György tér és a Dísz tér közötti egykori lakóház tömb területére Kallina Mór tervei szerint több ütemben 1879-1890 között épült fel a Honvédelmi Minisztérium (a Szent György térre néző reprezentatív szárny 1879-1882, északi bővítése 1889-1890) nagyméretű, historizáló épülettömbje. A Honvéd Főparancsnokság szintén nagyméretű, négyemeletes historizáló épülettömbjét ezt követően a Honvédelmi Minisztériummal egybeépítve, a megmaradt kaszárnyarészt és a templomot elbontva építtették meg 1895-1897 között, a Dísz tér felé, szintén Kallina Mór tervei alapján. A minisztérium és a főparancsnokság épülettömbje a II. világháború idején súlyos károkat szenvedett. A háború után a sérült kupolát és felső emeleteket bontották le, mert az akkori szakmai álláspont szerint a Várnegyed beépítéséhez nem illő magas, sérült épületeket legfeljebb kétemeletesre vissza kellett bontani. Az ötvenes évek végén azután központi akarat szerint a Honvédelmi minisztérium épületét teljesen, a Főparancsnokság épületét az első emeletig elbontották.

A Honvéd Főparancsnokság épületének megmaradt része műemléki védelem alatt áll.

...mindenben megegyező hiteles másolat.

Kovács Géza

